

با نمایندگان مردم در مجلس نهم
۲۷. آشنایی با دستگاه‌ها، نهادها، قوانین و مقررات
و برخی مسائل ورزش کشور

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۲	مقدمه
۳	دستگاه‌ها و نهادهای مرتبط با ورزش کشور
۱۵	برخی از قوانین و مقررات مرتبط با ورزش کشور
۲۱	برخی از مسائل مرتبط با ورزش کشور
۲۶	منابع و مأخذ

با نمایندگان مردم در مجلس نهم
۲۷. آشنایی با دستگاه‌ها، نهادها، قوانین و مقررات
و برخی مسائل ورزش کشور

چکیده

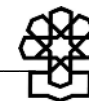
در گزارش حاضر ابتدا اشاره‌ای به دستگاه‌ها و نهادهای ورزشی در قالب جداول ضمیمه صورت گرفته است و مشخص شده که در ورزش کشور تعدادی از دستگاه‌ها و نهادها مستقیماً به ورزش می‌پردازند و وظیفه دیگری جز آن ندارند و برخی، بخشی از وظایف آنها مرتبط با ورزش است. در این قسمت زیرمجموعه دستگاه‌ها و نیز وظایف اصلی هریک مشخص شده و در صورت نیاز، توضیحات لازم براساس تغییرات صورت گرفته نیز درج شده است.

در بخش دیگر گزارش قوانین مرتبط با ورزش شامل قوانین اصلی و مادر و نیز آیین‌نامه‌های مربوطه و اساسنامه‌ها که مورد نیاز و شناخت نمایندگان است در قالب جداول مربوطه درج شده است و علاوه بر ذکر ماده و بند قانونی و عنوان آن، خلاصه قانون و ضوابط مربوطه نیز منعکس شده است. این موضوع با توجه به حساسیت و لازم‌الاجرا بودن از موارد بسیار مهم و تأثیرگذار برای تصمیم‌گیری‌ها خواهد بود و چنانچه خلأهایی وجود داشته باشد قابل رفع و نیز اصلاح و یا تدوین و تصویب قوانین جدید است.

از دیگر موارد منعکس شده در گزارش، عنوان نمودن برخی از مسائل مرتبط با ورزش کشور است که در صورت توجه و برطرف کردن آنها، قطعاً بسیاری از مشکلات دامنگیر ورزش برطرف خواهد شد. برخی از این مسائل بیرونی و برخی درونی است که هریک در جای خود مهم هستند. ضمناً مسائلی وجود دارد که در ارتباط با هماهنگی سایر دستگاه‌هاست که این نوع مسائل بیشتر در ارتباط با احکام بالادستی و به‌خصوص برنامه‌های پنج‌ساله دولت بوده و در برنامه پنجم نیز وجود دارد که نیازمند توجه جدی در ابتدای سال‌های اجرای این برنامه است.

مقدمه

یکی از مشکلات نمایندگان جدید مجلس شورای اسلامی برای خدمت در کمیسیون‌های تخصصی و نیز تصمیم‌گیری و پیشنهاد در سایر کمیسیون‌های مجلس، نبود اطلاعات اولیه از دستگاه‌ها و نهادهای مربوط به حیطه وظایف است که برای این منظور بخش عمده‌ای از وقت نمایندگان باید صرف شناخت و آشنایی با دستگاه‌های مذکور و مسائل و مشکلات آن شود. این درحالی است که اگر اطلاعات اولیه در قالب یک مجلد در اختیار قرار گیرد، رسیدگی‌ها و رفع مشکلات و نیز ارائه پیشنهاد‌های مورد نیاز نه تنها با صرفه‌جویی در زمان صورت خواهد گرفت و تسریع در روند امور ایجاد خواهد کرد، بلکه از حاشیه‌پردازی نیز جلوگیری می‌شود و اصل موضوع در دستور کار قرار می‌گیرد. از این رو بسته تربیت‌بدنی و ورزش کشور که حاوی دستگاه‌ها و نهادهای اصلی مرتبط با ورزش و نیز قوانین مرتبط و برخی از مسائل و مشکلات اصلی این حوزه است تهیه شده و در گزارش منعکس شده است تا در صورت نیاز به تغییر و تحول، به خصوص در شرایط فعلی تشکیل وزارت ورزش و جوانان، مورد استفاده قرار گیرد.

دستگاه‌ها و نهادهای مرتبط با ورزش کشور

نهادهای اصلی حوزه ورزش

۱. وزارت ورزش و جوانان (دولتی)

۱. سیاستگذاری: ×

۲. اجرایی: ×

۳. پژوهشی - آموزشی: ×

جدول ۱.

شرح وظایف	نشریه	زیرمجموعه	مسئول	نام دستگاه
سیاستگذاری، هدایت، نظارت، برنامه‌ریزی‌های کلان ورزشی، رشد و توسعه و تعمیم ورزش، ارتباط با دستگاه‌ها و ارگان‌های مختلف، تهیه و تصویب دستورالعمل‌های ورزشی و بخشنامه‌ها، تهیه پیش‌نویس آیین‌نامه‌ها، تهیه بودجه سالیانه، برگزاری سمینارها و همایش‌های ورزشی، پرداخت جوایز به ورزشکاران، معرفی ورزشکاران به دانشگاه‌ها برای ادامه تحصیل، برگزاری مجامع فدراسیون‌ها، معرفی ورزشکاران برای تسهیلات نظام وظیفه و برنامه‌ریزی و پیشنهاد طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی ورزشی براساس مناطق کشور، کمک به باشگاه‌ها و فدراسیون‌های هیئت‌های ورزشی، صدور مجوز باشگاه‌ها	_____	ادارات کل استان‌ها، فدراسیون‌های ورزشی، شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی، صندوق رفاه پیشکسوتان و قهرمانان	دکتر عباسی	وزارت ورزش و جوانان

توضیح: وزارت ورزش و جوانان از ادغام دو سازمان تربیت‌بدنی و سازمان ملی جوانان براساس مصوبه سال ۱۳۸۹ مجلس شورای اسلامی ایجاد شده است.

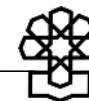
۲. کمیته ملی المپیک ایران (عمومی غیردولتی)

۱. سیاستگذاری: ×
۲. اجرایی: ×
۳. پژوهشی - آموزشی: ×

جدول ۲.

شرح وظایف اصلی	نشریه	زیرمجموعه	مسئول	نام دستگاه
ارتباط مستمر با کمیته‌های ملی المپیک کشورها و فدراسیون‌های جهانی و کمیته بین‌المللی المپیک (IOC) و کمیته المپیک آسیایی، کمیته بین‌المللی آسیایی و قاره‌ای پارالمپیک، ارتباط و هماهنگی با فدراسیون‌های ورزشی و وزارت ورزش و دستگاه‌های مرتبط با ورزش، آماده‌سازی تیم‌های ملی برای حضور در بازی‌های المپیک، پارالمپیک، آسیایی، قاره‌ای، ارتباط و حضور در مجامع ورزشی بین‌المللی، برگزاری کلاس‌های آموزشی ورزشی، انجام تحقیقات و پژوهش‌های ورزشی و...	ماهنامه المپیک	شرکت توسعه صادرات، آکادمی ملی المپیک، کمیسیون‌های تخصصی	محمد علی آبادی	کمیته ملی المپیک ایران

توضیح: کمیته ملی المپیک دارای مجمع عمومی است و براساس مقررات و ضوابط کمیته بین‌المللی المپیک فعالیت می‌کند و هر چهار سال یک بار انتخاب تعیین اعضای آن برگزار می‌شود. این کمیته از اعتبارات عمومی دولت در قالب یک ردیف مستقل بهره‌مند است.

۳. شرکت توسعه و تجهیز و نگهداری اماکن ورزشی (شرکت دولتی)

۱. سیاستگذاری: ×
۲. اجرایی: ×
۳. پژوهشی - آموزشی: ×

جدول ۳.

شرح وظایف اصلی	نشریه	زیرمجموعه	مسئول	نام دستگاه
حفظ و نگهداری اماکن ورزشی، مطالعه و اجرای پروژه‌های ورزشی ملی، آماده‌سازی ورزشگاه‌های در اختیار برای برگزاری مسابقات	—	مجموعه ورزشی آزادی تهران، مجموعه ورزشی شهید شیرودی، مجموعه ورزشی انقلاب، تعدادی مجموعه ورزشی در استان‌ها	ترکاشوند	شرکت توسعه و تجهیز و نگهداری اماکن ورزشی

توضیحات:

۱. اساسنامه شرکت مذکور در جلسه ۱۳۷۳/۷/۲۷ هیئت محترم وزیران به تصویب رسید و طی شماره ۲۷۱۱۷ مورخ ۱۳۷۳/۸/۲۲ ابلاغ شده است، این شرکت دارای مجمع عمومی است و ریاست آن با وزیر محترم ورزش و جوانان است.

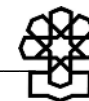
۲. این شرکت جزء شرکت‌های سودده در قوانین بودجه سنواتی دارای اعتبار برای پروژه‌های عمرانی است.

۴. ادارات کل تربیت بدنی و جوانان استان‌ها (دولتی)

۱. سیاستگذاری: ×
۲. اجرایی: ×
۳. پژوهشی - آموزشی: ×

جدول ۴.

شرح وظایف اصلی	نشریه	زیرمجموعه	مسئول	نام دستگاه
وظایف ادارات مذکور مشابه وزارت ورزش و جوانان در سطح استان‌هاست. ضمن آنکه پروژه‌های ورزشی استان‌ها اکثراً از طریق این ادارات کل اجرا می‌شوند. صدور مجوزهای قانونی ایجاد اماکن ورزشی به عهده این ادارات است و در مجامع هیئت‌های ورزشی حضور فعال داشته و ریاست مجمع عمومی هیئت‌ها را عهده‌دار هستند	—	هیئت‌های ورزشی استان‌ها و شهرستان‌ها	به وزارت متبوع مراجعه شود	ادارات کل تربیت بدنی و جوانان استان‌ها

۵. فدراسیون بین‌المللی ورزش زورخانه‌ای (نهاد بین‌المللی)

۱. سیاستگذاری: ×
۲. اجرایی: ×
۳. پژوهشی - آموزشی: ×

جدول ۵.

شرح وظایف اصلی	نشریه	زیرمجموعه	مسئول	نام دستگاه
این فدراسیون به منظور اشاعه و توسعه ارزش‌های اسلامی و ملی ورزش‌های پهلوانی و زورخانه‌ای تشکیل شده و مقر آن در ایران است. از وظایف اصلی این فدراسیون عضوگیری بین‌المللی، آموزش در کشورهای عضو، ارسال امکانات و تجهیزات اولیه ورزش‌های زورخانه‌ای، اعزام مرشد و مربی برای آموزش کشورهای عضو، هماهنگی با نمایندگی‌ها و فدراسیون‌های کشورهای عضو برای برگزاری مسابقات بین‌المللی، انتشار کتب و نشریات مرتبط و ارسال به کشورهای عضو، هماهنگی با وزارت ورزش و جوانان و فدراسیون ملی برای توسعه این ورزش‌ها	- تاریخ‌نامه ورزش ایران زمین (کتاب) - مروری بر زورخانه (مجله یکنوبتی) - ورزش زورخانه (کتاب)	نمایندگی‌ها و فدراسیون‌های ملی (۶۲ کشور عضو)	مهندس مهرعلیزاده	فدراسیون بین‌المللی ورزش زورخانه‌ای

توضیح: این فدراسیون با کمک دولت و مجلس محترم از محل ردیف‌های متفرقه قانون بودجه کمک دریافت می‌نماید.

نهادهای فرعی در حوزه ورزشی

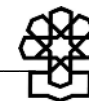
۱. وزارت آموزش و پرورش (دولتی)

۱. سیاستگذاری: ×
۲. اجرایی: ×
۳. پژوهشی - آموزشی: ×

جدول ۶.

شرح وظایف اصلی	نشریه	زیرمجموعه	مسئول (بخش ورزشی)	نام دستگاه
آموزش‌های فنی ورزشی، اجرای ساعات درسی تربیت‌بدنی مدارس در سطح کشور، تأمین معلمین ورزش، اجرای ساعات فوق برنامه دانش‌آموزان، برگزار المپیاد ورزشی دانش‌آموزان، اجرای مسابقات مدارس مناطق، شهرستان‌ها و استان‌ها، اجرای برنامه‌های کانون‌های ورزشی مدارس، آماده‌سازی تیم‌های ملی مدارس برای حضور در بازی‌های بین‌المللی دانش‌آموزان، اجرای پروژه‌های عمرانی ورزشی (از طریق سازمان نوسازی مدارس)، هماهنگی و ارتباط با دستگاه‌های متولی ورزش، تدوین برنامه‌های کوتاه و میان و بلندمدت ورزشی	—	ادارات تربیت‌بدنی آموزش و پرورش استان‌ها - کانون‌های ورزشی مدارس	قائم مقام وزیر آقای هاشمی	وزارت آموزش و پرورش

توضیح: وزارت آموزش و پرورش امور ورزشی مدارس را در قالب تشکیلات خاص خود که مسئول آن قائم‌مقام وزیر محترم است اداره می‌نماید. لکن رسماً دارای معاونت ورزشی مستقل نیست. این وزارت هرساله برای امور هزینه‌ای و عمرانی در قالب بودجه سنواتی دارای اعتبار است.

۲. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (دولتی)

۱. سیاستگذاری: ×
۲. اجرایی: ×
۳. پژوهشی - آموزشی: ×

جدول ۷.

شرح وظایف اصلی	نشریه	زیرمجموعه	مسئول	نام دستگاه
اجرای ساعات درسی و واحدهای تربیت‌بدنی دانشگاه‌ها، برنامه‌ریزی و سیاستگذاری ورزش فوق برنامه دانشگاه‌ها، برگزاری المپیاد ورزشی دانشجویی، حضور در بازی‌های دانشجویی بین‌المللی (المپیک دانشجویی)، انجام امور پژوهشی علمی ورزش از طریق پژوهشکده تربیت‌بدنی، اجرای پروژه‌های ورزشی دانشجویی	—	ادارات استان‌ها، دانشگاه‌ها	دکتر کشتی‌دار	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، (اداره کل تربیت‌بدنی)

توضیح: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در قالب بودجه سنواتی از اعتبارات هزینه‌ای و عمرانی در قوانین بودجه بهره‌مند است.

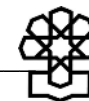
۳. وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی

۱. سیاستگذاری: ×
۲. اجرایی: ×
۳. پژوهشی - آموزشی: ×

جدول ۸.

شرح وظایف اصلی	نشریه	زیرمجموعه	مسئول	نام دستگاه
وظایف مربوطه مشابه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است لکن صرفاً برای دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی. این وظایف اختصاراً شامل: اجرای ساعات درس تربیت بدنی دانشگاه‌ها، برنامه‌ریزی و سیاستگذاری ورزش فوق برنامه دانشجویان، هماهنگی با وزارت علوم برای حضور در بازی‌های المپیک دانشجویی، برگزاری مسابقات داخلی و بین دانشگاهی دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی، هماهنگی با دستگاه‌ها و ارگان‌های متولی ورزش کشور، نظارت بر اجرای پروژه‌های عمرانی ورزشی دانشگاه‌های پزشکی و پیراپزشکی	—	ادارات استان‌ها (دانشگاه‌های پزشکی و پیراپزشکی)	مهندس سلطانی	وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی (اداره کل تربیت بدنی)

توضیح: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی همانند وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در قوانین بودجه سنواتی دارای اعتبارات هزینه‌ای و عمرانی است.

۴. وزارت کار و امور اجتماعی (دولتی)

۱. سیاستگذاری: ×
۲. اجرایی: ×
۳. پژوهشی - آموزشی: ×

جدول ۹.

شرح وظایف اصلی	نشریه	زیرمجموعه	مسئول	نام دستگاه
اجرای مفاد ماده (۱۵۴) قانون کار و امور اجتماعی درخصوص مکلف بودن شرکت‌ها و کارگاه‌ها برای ایجاد امکانات ورزشی برای کارگران و یا پرداخت مبلغی طبق قانون برای ساخت اماکن ورزشی، نظارت بر ورزش کارگران در سطح کشور، ایجاد زمینه ورزشی کردن کارگران در کارخانجات، برگزاری مسابقات داخلی کارگران، حضور در بازی‌های بین‌المللی کارگری، ساخت اماکن ورزشی برای کارگران، ارتباط و هماهنگی با دستگاه‌های متولی ورزش کشور	—	ادارات استان‌ها	آقای محمدجواد محمدی	وزارت کار و امور اجتماعی (اداره کل تربیت‌بدنی)

توضیح: وزارت کار و امور اجتماعی هر ساله در قالب بودجه سالیانه دارای اعتبار هزینه‌ای و عمرانی در قوانین بودجه است.

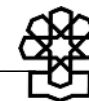
۵. وزارت مسکن و شهرسازی (دولتی)

۱. اجرایی: ×

جدول ۱۰.

شرح وظایف اصلی	نشریه	زیرمجموعه	رئیس فعلی	نام دستگاه
این وزارت صرفاً نسبت به تعدادی پروژه عمرانی ورزشی در قالب دو طرح ملی انجام وظیفه می‌نمایند که در حال اتمام است	—	—	نیکزاد	وزارت مسکن و شهرسازی

توضیح: اعتبارات عمرانی فوق‌الذکر در قالب اعتبارات قانونی بودجه سالیانه تأمین می‌شود.

۶. شهرداری‌ها (عمومی غیردولتی)

۱. سیاستگذاری: ×
۲. اجرایی: ×
۳. پژوهشی - آموزشی: ×

جدول ۱۱.

شرح وظایف اصلی	نشریه	زیرمجموعه	مسئول	نام دستگاه
- همگانی کردن ورزش (در اجرای ماده (۱۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه) - ایجاد زیرساخت و تجهیز آنها برای عمومی کردن ورزش، برگزاری برخی از مسابقات محلی در رشته‌های مختلف در شهرها	—	مناطق بیست‌گانه شهرداری تهران، شهرداری‌های مرکز استان‌ها و شهرستان‌ها	آقامیر (در تهران)	شهرداری‌ها (سازمان ورزشی)

توضیح: شهرداری‌ها با تصویب شوراهای اسلامی از درآمدهای خود برای ایجاد اماکن ورزشی و اجرای برنامه بهره‌مند می‌شوند و اعتبارات مستقلی در قانون بودجه ندارند.

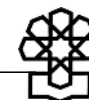
۷. تربیت بدنی نیروهای مسلح (دولتی)

۱. سیاستگذاری: ×
۲. اجرایی: ×
۳. پژوهشی - آموزشی: ×

جدول ۱۲.

شرح وظایف اصلی	نشریه	زیرمجموعه	مسئول	نام دستگاه
تنظیم و اجرای ورزش‌های نیروهای مسلح در پادگان‌ها، برنامه‌ریزی و سیاستگذاری ورزش نیروهای مسلح، هماهنگی و همکاری با دستگاه‌های ورزشی برای اعزام و مأموریت نیروهای مسلح ورزشکار به فدراسیون‌ها و هیئت‌ها و مسابقات، اجرای برنامه‌های فوق برنامه برای نیروهای مسلح، حفظ و نگهداری اماکن ورزشی ارتش، حضور در مسابقات جهانی و بین‌المللی نیروهای مسلح کشورهای جهان	—	تربیت بدنی نیروهای سه‌گانه ارتش	امیر مجدآرا	تربیت بدنی نیروهای مسلح

توضیح: تربیت بدنی نیروهای مسلح از اعتبارات ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح برای امور ورزشی بهره‌مند است و اعتبارات مستقلی در قوانین بودجه سنواتی ندارد.

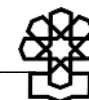
برخی از قوانین و مقررات مرتبط با ورزش کشور

جدول ۱۳.

ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب	توضیحات (خلاصه قانون)
۱	بند «۳» اصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۸	آموزش و پرورش و تربیت‌بدنی رایگان برای همه، در تمام سطوح
۲	قانون تأسیس سازمان تربیت‌بدنی ایران	۱۳۵۰	سازمان تربیت‌بدنی ایران که در این قانون سازمان نامیده می‌شود به‌منظور پرورش نیروی جسمانی و تقویت روحیه سالم در افراد کشور و توسعه و تعمیم ورزش و هماهنگ ساختن فعالیت‌های تربیت‌بدنی و تفریحات سالم در کشور، همچنین ایجاد و اداره مراکز ورزشی تأسیس می‌شود
۳	آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۱) قانون تأسیس سازمان تربیت‌بدنی	۱۳۷۳	در رابطه با تعاریف جشن‌های ورزشی، مسابقات داخلی، مسابقات خارجی، قهرمانی، باشگاه‌های ورزشی و نحوه اجرا و کمک‌ها در این امور به تصویب رسیده
۴	ماده (۴۴) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین	۱۳۷۴	به سازمان تربیت‌بدنی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود حق بهره‌برداری از اماکن ورزشی، متعلق به خود را از طریق انعقاد قرارداد اجاره به متقاضیان واجد صلاحیت بخش غیردولتی به تشخیص خود واگذار نماید. تولیدات اسب‌سواری را به خارج از کشور صادر کند، بابت صدور پروانه باشگاه‌ها مبالغی را دریافت نماید
۵	ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت	۱۳۸۰	به‌منظور منطقی کردن حجم و اندازه دولت و کاهش تدریجی اعتبارات هزینه‌ای و بهبود ارائه خدمات به مردم و جلب مشارکت بخش غیردولتی و توسعه اشتغال و صرف بودجه و درآمدهای عمومی با رعایت اصل سوم، بیست‌ونهم و سی‌ام قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مصالح عامه، وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی که عهده‌دار خدمات اجتماعی، فرهنگی، خدماتی و رفاهی از قبیل آموزش فنی و حرفه‌ای، آموزش عالی، تربیت‌بدنی، درمان، توانبخشی، نگهداری از سالمندان، معلولین و کودکان بی‌سرپرست و... می‌باشند مجازند برای توسعه کمی و کیفی خدمات خود و کاهش حجم تصدی‌های دولت براساس مقررات و ضوابط این ماده اقدامات ذیل را انجام دهند. بند «ب» - ارائه خدمات، موضوع این ماده توسط بخش غیردولتی به سه روش خرید خدمات در بخش غیردولتی، مشارکت با بخش غیردولتی و واگذاری مدیریت بخش غیردولتی انجام می‌شود بند «د» - در اجرای بند «ب» ماده (۶۴) قانون برنامه سوم توسعه، دستگاه‌های مشمول این ماده مجازند مراکز و واحدهای خدماتی، اجتماعی و رفاهی موجود یا نیمه‌تمام خود را به‌صورت اجاره به اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع بند «الف» واگذار نمایند

جدول ۱۴.

ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب	توضیحات (خلاصه قانون)
۶	اساسنامه کمیته ملی المپیک ایران	۱۳۶۶ مصوب مجمع عمومی کمیته	کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران که در این اساسنامه کمیته نامیده می‌شود براساس اصول اساسنامه کمیته بین‌المللی المپیک، به‌منظور تعلیم و تربیت نیروی جوان و حمایت از نهضت المپیک و بازی‌های مربوط به آن و همچنین ورزش آماتوری در ایران تشکیل می‌شود
۷	اساسنامه فدراسیون‌های ورزش آماتوری جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۸	هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۸/۳/۹ بنا به پیشنهاد شماره ۴۱۲۹۴ مورخ ۱۳۷۶/۱۰/۶ سازمان تربیت‌بدنی و به استناد قانون الحاق بندهای «۱۱» و «۱۲» به قانون فهرست نهادهای عمومی و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۶ - اساسنامه فدراسیون‌های ورزشی آماتوری جمهوری اسلامی ایران را به‌شرح زیر تصویب نمود: ماده (۱) فدراسیون‌های آماتوری جمهوری اسلامی ایران که در این اساسنامه فدراسیون نامیده می‌شود مؤسسه عمومی غیردولتی و دارای شخصیت حقوقی است که براساس مثنی و اصول ورزش آماتوری تعیین شده به‌موجب منشور المپیک با مراعات شئون اسلامی و مقتضیات ملی و به‌عنوان بالاترین مرجع ذیصلاح در هر رشته ورزشی تشکیل می‌شود و در چارچوب این اساسنامه با هماهنگی سازمان تربیت‌بدنی و رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط فعالیت می‌نماید
۸	اساسنامه شرکت توسعه و تجهیز و نگهداری تأسیسات ساختمان‌های ورزشی	۱۳۷۳ هیئت وزیران	ماده (۱) به‌منظور اجرای مفاد تبصره «۲» قانون اجازه تأسیس باشگاه‌های ورزشی و ورزشگاه توسط مردم و با نظارت دولت مصوب ۱۳۶۹ شرکت تجهیز و نگهداری تأسیسات ساختمان‌های ورزشی (سهامی خاص) که در این اساسنامه به اختصار شرکت نامیده می‌شود تشکیل و طبق مقررات این اساسنامه و سایر قوانین و مقررات مربوط اداره خواهد شد ماده (۲) شرکت دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و وابسته به سازمان تربیت‌بدنی جمهوری اسلامی ایران است ماده (۵) سرمایه اولیه شرکت مبلغ ده میلیون (۱۰) ریال منقسم به هزار سهم ده هزار ریالی با نام و غیرقابل انتقال است که کلاً متعلق به دولت جمهوری اسلامی ایران بوده و از طرف دولت تأمین گردیده است. رئیس سازمان تربیت‌بدنی، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس سازمان برنامه و بودجه اعضای مجمع عمومی هستند. ریاست مجمع با رئیس سازمان تربیت‌بدنی است

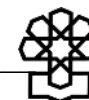

جدول ۱۵.

ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب	توضیحات (خلاصه قانون)
۹	آیین‌نامه چگونگی توسعه و تعمیم ورزش کارمندان دولت	۱۳۷۶ مصوب هیئت وزیران	ماده (۱) به منظور سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در امر توسعه فرهنگ ورزش و همگانی کردن فعالیت‌های ورزشی کارمندان دولت، همچنین ساخت‌وساز باشگاه‌ها و مکان‌های ورزشی کارمندی و نظارت بر اداره آنها و تخصیص امکانات بین کارمندان دولت شورای عالی ورزش کارمندان دولت که از این پس در این آیین‌نامه شورا نامیده می‌شود تشکیل می‌شود
۱۰	ماده واحده - قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی	۱۳۷۳	واحدهای سازمان مشروحه زیر و مؤسسات وابسته به آنها، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع تبصره ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶ می‌باشند (در بند «۷» کمیته ملی المپیک ایران جزء نهادهای عمومی غیردولتی شناخته شده است)
۱۱	ماده واحده - قانون الحاق بندهای «۱۱» و «۱۲» به قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی	۱۳۷۶	عبارت‌های زیر به عنوان بندهای «۱۱» و «۱۲» به قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۳ اضافه می‌شود: ۱۱. فدراسیون‌های ورزشی آماتوری جمهوری اسلامی ایران تبصره - اساسنامه فدراسیون‌های مذکور حداکثر ظرف مدت ۳ ماه پس از تصویب این قانون بنا به پیشنهاد سازمان تربیت‌بدنی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید
۱۲	ماده واحده - معافیت حقوقی و عوارض گمرکی	ابلاغی نخست‌وزیری به وزارت امور اقتصادی و دارایی به شماره ۵۷۸۹۳ مورخ ۱۳۵۸/۷/۳۰	ماده واحده - از تاریخ تصویب این ماده واحده وسایل و لوازم ورزش مورد نیاز فدراسیون‌ها و باشگاه‌های ورزشی وابسته به سازمان تربیت‌بدنی ایران که وسیله سازمان مذکور سفارش داده می‌شود مشروط بر اینکه مشابه آنها در داخل کشور تولید نشود از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی معاف می‌باشد
۱۳	ماده (۱۳۴) لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم	۱۳۶۹	درآمد مدارس غیرانتفاعی اعم از ابتدایی، راهنمایی، متوسطه و فنی و حرفه‌ای و همچنین دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی غیرانتفاعی که با ضوابط و مجوز وزارتخانه‌های ذیربط تأسیس و اداره می‌شود و نیز درآمد مؤسسات و باشگاه‌هایی که براساس مجوز سازمان تربیت‌بدنی منحصراً به فعالیت ورزشی می‌پردازند از پرداخت مالیات بر درآمد معاف است
۱۴	ماده (۱۵۴) قانون کار جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۹	کلیه کارفرمایان موظفند با مشارکت وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تربیت‌بدنی کشور محل مناسب برای استفاده کارگران در رشته‌های مختلف ورزشی ایجاد نمایند

جدول ۱۶.

ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب	توضیحات (خلاصه قانون)
۱۵	آیین‌نامه ماده (۱۵۴) قانون کار جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۰	تبصره - آیین‌نامه نحوه ایجاد و ضوابط مربوط به ماده (۱۵۴) قانون کار و همچنین مدت شرکت کارگران در مسابقات قهرمانی ورزشی، هنری و ساعات متعارف تمرین، توسط وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تربیت‌بدنی کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید. هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۰/۴/۲۳ به استناد ماده (۱۵۴) قانون کار آیین‌نامه اجرایی را در ارتباط با ورزش کارگران تصویب نمود
۱۶	ماده (۶۱) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین	۱۳۶۹	به سازمان تربیت‌بدنی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود تحت نظارت خود، حق بهره‌برداری از اماکن ورزشی متعلق به آن سازمان را از طریق انعقاد قرارداد اجاره به متقاضیان واجد صلاحیت بخش غیردولتی واگذار نماید و درآمد حاصل را به درآمد عمومی کشور واریز نماید. معادل ۱۰۰ درصد مبالغ واریزی فوق از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال منظور می‌شود در اختیار سازمان مزبور قرار خواهد گرفت تا جهت تجهیز و تعمیر و نگهداری اماکن ورزشی هزینه نماید آیین‌نامه اجرایی این ماده بنا به پیشنهاد سازمان تربیت‌بدنی جمهوری اسلامی ایران و تأیید سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید
۱۷	آیین‌نامه چگونگی بهره‌برداری از اماکن ورزشی متعلق به سازمان تربیت‌بدنی توسط بخش غیردولتی	۱۳۷۲	ماده (۱) سازمان تربیت‌بدنی جمهوری اسلامی ایران که در این آیین‌نامه به اختصار سازمان نامیده می‌شود، می‌تواند اماکن ورزشی تحت اختیار خود را به‌منظور (بهره‌برداری) از طریق انعقاد قرارداد اجاره در اختیار بخش غیردولتی قرار دهد ماده (۲) منظور از مقتضیان غیردولتی فدراسیون‌ها، هیئت‌ها، انجمن‌ها، کمیته‌های ورزشی، باشگاه‌ها و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی واجد صلاحیت است
۱۸	ماده (۶) بند «د» قانون برنامه پنجم توسعه	۱۳۸۹	کلیه دستگاه‌های اجرایی، مراکز آموزشی، بیمارستان‌ها (مراکز درمانی)، مجموعه‌های ورزشی، مجتمع رفاهی، تفریحی و مجتمع‌های تجاری اعم از دولتی یا غیردولتی موظفند نسبت به احداث یا اختصاص و نگهداری فضای کافی و مناسب برای مسجد یا نمازخانه اقدام نمایند
۱۹	ماده (۹) قانون برنامه پنجم توسعه	۱۳۸۹	به دولت اجازه داده می‌شود به‌منظور افزایش سرانه بهره‌مندی اقشار مختلف مردم از فضاهای فرهنگی، هنری و ورزشی و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای توسعه فعالیت فرهنگی و هنری اقدام‌های زیر را انجام دهد: الف) حداکثر ۵۰ درصد هزینه تکمیل مراکز فرهنگی، هنری، دینی و قرآنی دارای پیشرفت فیزیکی حداقل ۵۰ درصد (۵۰٪) بخش غیردولتی و همچنین احداث اماکن ورزشی همجوار و متعلق به مساجد و کانون‌های فرهنگی ورزشی جوانان بسیج را که تکمیل و بهره‌برداری از آنها برای استفاده عمومی ضروری است براساس آیین‌نامه مصوب هیئت وزیران به‌صورت کمک بلاعوض تأمین نماید تبصره - در صورت تغییر کاربری این‌گونه مراکز یا تغییر استفاده از عمومی به خصوصی، معادل ارزش کمک‌های دولتی به قیمت روز از دریافت‌کنندگان این کمک‌ها اخذ شود. ب) از تأسیس شهرک‌های سینمایی، تلویزیونی و رسانه‌ای و اداره آنها حمایت مالی و حقوقی نماید

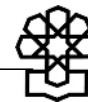

جدول ۱۷.

ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب	توضیحات (خلاصه قانون)
۲۰	ماده (۱۳) قانون برنامه پنجم توسعه	۱۳۸۹	دولت مکلف است به منظور توسعه ورزش همگانی، قهرمانی و توسعه زیرساخت‌های ورزشی اقدامات زیر را انجام دهد: الف) اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌ای مورد نیاز را در ردیف‌های مستقل در قالب بودجه‌های سنواتی منظور نماید ب) اعتبار مورد نیاز برای پرداخت تسهیلات در قالب وجوه اداره شده، یارانه سود و کارمزد و یا کمک‌های بلاعوض به متقاضیان بخش خصوصی و تعاونی برای احداث، توسعه و تکمیل واحدهای ورزشی را در ردیف مستقل بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی نماید تبصره - پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه کل کشور، به هر شکل به ورزش حرفه‌ای ممنوع است
۲۱	ماده (۱۴) قانون برنامه پنجم توسعه	۱۳۸۹	- وزارت جهاد کشاورزی موظف است اراضی ملی غیر کشاورزی به استثنای اراضی واقع در مناطق چهارگانه محیط‌زیست و خارج از حریم شهرها و محدوده روستاها را که مورد نیاز سازمان تربیت‌بدنی است، به منظور احداث و توسعه اماکن و فضاهای ورزشی تأمین و به‌طور رایگان به سازمان تربیت‌بدنی واگذار نماید. همچنین وزارت مذکور موظف است با تأیید سازمان تربیت‌بدنی، اراضی با شرایط فوق را که مورد نیاز بخش غیردولتی و تعاونی برای احداث اماکن ورزشی است به قیمت ارزش معاملاتی اعلام شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با اولویت به تعاونی‌های ایثارگران واگذار نماید. تغییر کاربری این قبیل اراضی ممنوع است

جدول ۱۸.

ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب	توضیحات (خلاصه قانون)
۲۲	ماده (۲۰) بند «ه» قانون برنامه پنجم توسعه	۱۳۸۹	- دولت مکلف است به منظور کاهش تصدیگری، جلوگیری از انجام امور موازی و تقویت نقش حاکمیتی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وحدت رویه در سیاستگذاری و برنامه‌ریزی، ارتقای کمیّت و کیفیت ارائه خدمات دانشجویی نسبت به ایجاد مدیریت واحد ساماندهی امور مربوط، بهره‌گیری از مجموعه امکانات و توانمندی‌های حقوقی، پرسنلی و اعتبارات صندوق رفاه دانشجویان فعالیت‌های امور ورزشی دانشجویان، اداره تربیت‌بدنی و معاونت دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری طی سال اول برنامه اقدام کند
۲۳	ماده (۱۹) بند «الف» ردیف ۱۲ و ۱۳ قانون برنامه پنجم توسعه	۱۳۸۹	بند «الف» ماده (۱۹) - در راستای تحقق بند «۸» سیاست‌های کلی ابلاغی و با هدف ارتقای کیفی سه حوزه دانش، مهارت و تربیت اسلامی به دولت اجازه داده می‌شود برنامه تحول بنیادین در نظام آموزش و پرورش کشور را در چارچوب قوانین موضوعه و با رعایت اولویت‌های ذیل تدوین نماید و پس از تصویب در هیئت وزیران به اجرا درآورد: جزء «۱۲» - بهره‌برداری از اماکن ورزشی سازمان تربیت‌بدنی در ساعات بلااستفاده جهت ارتقای سلامت جسمی دانش‌آموزان، جزء «۱۳» - افزایش سرانه فضاهای ورزشی دانش‌آموزان
۲۴	ماده واحده قانون تشکیل وزارت ورزش و جوانان	۱۳۸۹/۱۰/۱۲ مصوب مجلس ۱۳۸۹/۱۰/۲۹ تأیید شورای نگهبان ۱۳۸۹/۱۰/۳۰ ابلاغ به دولت	از تاریخ تصویب قانون، سازمان تربیت‌بدنی و ملی جوانان ادغام و به وزارت ورزش و جوانان تبدیل می‌شود
۲۵	ماده (۱۲۰) قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور	۱۳۹۰	به دولت اجازه داده می‌شود به منظور توسعه ورزش همگانی و قهرمان و توسعه زیرساخت‌های ورزشی با رعایت ماده (۱۳) قانون برنامه پنج‌ساله توسعه تا یک درصد (۱٪) از سقف اعتبار مصوب هریک از دستگاه‌های ملی و استانی به استثنای فصول (۱) و (۶) و بودجه هزینه‌ای و هزینه‌های مستقیم تولید شرکت‌های دولتی را با نظر معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور و وزارت ورزش و امور جوانان کسر و به سقف ردیف شماره ۱۸-۵۵۰۰۰۰ اضافه نماید. تخصیص اعتبار قبل از تشکیل وزارت مذکور ممنوع است. از محل منابع حاصل از این بند حداقل ۳۰ درصد (۳۰٪) جهت توسعه ورزش روستایی، ۵ درصد (۵٪) به کانون فرهنگی و ورزشی حوزه‌های مقاومت بسیج و ۲۰ درصد (۲۰٪) برای ساخت، توسعه و تجهیز فضای ورزشی مدارس اختصاص می‌یابد

برخی از مسائل مرتبط با ورزش کشور

۱. عدم تناسب امکانات ورزشی و جمعیت متقاضی آن

رشد سریع جمعیت در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران منجر به افزایش بالقوه متقاضی ورزش شده است. تغییر ترکیب سنی جمعیت و جوان شدن آن در سال‌های اخیر نیز موجب افزایش جمعیت تحت پوشش ورزش گردیده است. هر چند در چهار برنامه پنج‌ساله توسعه حرکت‌های وسیعی برای ورزش کشور از جنبه‌های مختلف ساخت‌وساز و ایجاد اماکن ورزشی، افزایش تعداد فدراسیون‌ها، هیئت‌های ورزشی در رشته‌های مختلف، توجه ویژه به تجهیز شهرها به وسایل ورزشی برای عموم مردم، افزایش مسابقات و رویدادهای ورزشی در سراسر کشور، تصویب قوانین تسهیلاتی برای ورزشکاران و بخش خصوصی، افزایش رسانه‌های دیداری و شنیداری و نوشتاری ورزشی، جذب بخش زیادی از مردم به ورزش صورت گرفته است، ولی نه تنها کافی نبوده، بلکه جلب توجه و مشارکت عمومی و افزایش آگاهی مردم از یکسو و انتظارات به حق جمعیت برای داشتن تفریحاتی سالم ازسوی دیگر، مسائل مختلفی را در ورزش ایجاد کرده است که متأسفانه فعالیت‌های مؤثر و سرمایه‌گذاری‌های فراوان در این بخش را کمرنگ نموده و باعث برخی از بدبینی‌های اذهان عمومی مبنی بر عدم توجه کافی به ورزش عمومی شده است. برای مثال میزان فضای ورزشی برای هر نفر در کشورهای پیشرفته باید حداقل دو متر باشد که در کشور ما این رقم به ۷۰ سانتیمتر می‌رسد. این درحالی است که پس از پیروزی انقلاب اسلامی همانطوری که ذکر گردید توجه ویژه‌ای به این بخش شده و به جرئت می‌توان ادعا کرد که رشد بودجه آن را کمتر دستگاهی داشته است. متأسفانه این بدبینی با تزریق اعتبارات دولتی بدون ضابطه در ورزش حرفه‌ای در سال‌های اخیر شدت گرفته است که تا حدودی نیز واقعیت دارد و چنین استنباط می‌شود که این پول‌ها و اعتبارات باید صرف عمومی کردن ورزش گردد که نیازمند بررسی‌های دقیق و جلوگیری از عواقب آن است و بهتر است هزینه‌های ورزش باشگاهی و حرفه‌ای از طریق بخش خصوصی صورت گیرد تا این‌گونه برداشت‌ها صورت نگیرد و بتوان جمعیت کشور را برای ورزش نمودن اغنا کرد. ضمناً بهتر است برای شفاف‌سازی، مشخص و اعلام گردد از کل اعتبارات چه میزان به ورزش حرفه‌ای و چه میزان به ورزش عمومی اختصاص یافته است تا از بدبینی اذهان عمومی جلوگیری گردد.

۲. افزایش هزینه‌های استفاده از امکانات ورزشی و دشواری استفاده از آن برای عموم مردم یکی از مهمترین عوامل تأثیرگذار که از مسائل عمده ضعف عملکرد در ورزش شده است، افزایش هرساله قیمت‌ها و تورم است. این امر باعث شده که استفاده از اماکن ورزشی و تهیه لوازم و تجهیزات ورزش‌های مختلف و به خصوص ورزش‌های زمستانی و آبی و برخی ورزش‌های پرهزینه برای اکثریت جمعیت جوان مقدور نباشد و بیشتر افراد مرفه دسترسی به ورزش‌های مختلف را داشته باشند. این درحالی است که افراد مرفه بیشتر به جنبه تفریحی ورزش می‌پردازند و در مقابل، استعدادهای جوان و علاقمند فاقد امکانات بوده و در نهایت به جای شکوفایی استعدادها، از بین رفتن استعدادها را شاهد باشیم و در نهایت تأثیر منفی آن در رشد ورزش قهرمانی و به خصوص در میادین بین‌المللی مانند المپیک بروز نماید و از سوی دیگر عمومی شدن ورزش با خلأ جدی مواجه گردد.

۳. عدم اجرای مناسب قوانین مرتبط به واگذاری زمین‌های با کاربری ورزشی

در قوانین برنامه پنج‌ساله دوم (ماده ۶۸) و چهارم توسعه (ماده ۱۱۷)) به واگذاری زمین‌های خارج از حریم شهرها و نیز خرید زمین‌های با کاربری ورزشی تأکید گردید که متأسفانه عملکرد ضعیفی داشته است. درحالی که یکی از مشکلات و مسائل عمده برای ورود بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در ورزش، تهیه زمین است و چون ایجاد ورزشگاه نیازمند زمین‌هایی با متراژ زیاد است و قیمت زمین نیز هرساله با افزایش قیمت مواجه بوده است، این امکان را از بخش خصوصی سلب نموده و لذا ایجاد باشگاه‌های ورزشی استاندارد و بزرگ بدون تسهیلات لازم از سوی دولت مقدور نمی‌شود و کمبودها نیز برطرف نخواهد گردید. از این رو برنامه‌ریزی برای رشد و توسعه ورزش در قالب استعدادهای مناطق به این دلیل منفعل مانده است که از مسائل اساسی محسوب می‌گردد.

۴. افزایش کمی رسانه‌های نوشتاری ورزش و سلیقه‌گرایی نشریات

در حال حاضر تعداد زیادی مجلات، روزنامه، هفته‌نامه و ماهنامه ورزشی منتشر می‌شود. این نشریات فواید اطلاع‌رسانی و نقد و بررسی فعالیت‌های ورزشی را دارند و بسیار نیز مفید خواهند بود. لکن به دلیل فراوانی و نیاز به کسب درآمد و حفظ نشریه، بیشتر به انعکاس بیش از حد فعالیت‌های فوتبال پرداخته و یا برای پر کردن صفحات، توضیحات غیرضرور درباره ستاره‌ها و قهرمانان و حاشیه‌ها می‌دهند و کمتر شاهد انتقادهای سازنده و پیشنهادهای تأثیرگذار هستیم. ضمن آنکه متأسفانه برخی از آنها به دلایل خاص مواردی را مطرح می‌کنند که باعث ایجاد نگرانی و ناآرامی

در مدیریت‌های ورزشی کشور می‌شوند و یا بعضاً با درج برخی از مطالب و تبلیغ، قصد شناساندن افراد مورد نظر برای انتصاب مشاغل مدیریتی را دارند. به هر حال نشریات ورزشی اکثراً از الگوی مشابهی پیروی می‌کنند و متأسفانه در بسیاری از موارد باعث بروز مسائل و مشکلات اساسی در زمینه‌های مختلف فنی، مربیگری، داوری، مدیریت‌های ورزشی و... نیز می‌شوند و بسیار مشاهده می‌شود که به‌جای نقد سازنده، ایرادگیری و سلیقه‌گرایی حاکم بر این نشریات است.

۵. ورود دستگاه‌ها و شرکت‌های غیرورزشی به باشگاه و تیم‌داری

در سال‌های اخیر به‌دلیل مصوبات قانونی و ایجاد خلأ در این قوانین و نیز نبود ضابطه و مقررات خاص، برخی دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی، نسبت به ایجاد باشگاه‌های ورزشی و برگزاری و حضور در مسابقات فعال شدند و مشکل اساسی زمانی بیشتر شد که تیم‌داری در چند رشته ورزشی و به‌خصوص در زمینه فوتبال هر ساله توسعه پیدا کرد و این باشگاه‌ها، به‌منظور پیروزی در مسابقات سالیانه لیگ‌های ورزشی نسبت به خرید بازیکنان با قیمت‌های گزاف اقدام نمودند. درحالی که یکی از وظایف باشگاه‌های ورزشی، تربیت و آموزش بازیکنان است و نه بهره‌مندی از بازیکنان آماده سایر تیم‌ها. این امر باعث بروز مسائل عدیده‌ای در ورزش کشور گردید و ورزش را از حالت آماتوری به حرفه‌ای تبدیل نمود و پول‌های کلانی را به خود اختصاص داد که صرفاً تعداد محدودی از آن استفاده می‌کنند. ورود پول دولتی باعث فساد مالی نیز در ورزش شد و از طرف دیگر سایر ورزشکاران را نیز دلسرد کرد و احساس تبعیض در بین ورزشکاران چند رشته دستگاه‌های دولتی و سایر رشته‌ها به‌وجود آمد. این حرکت سمت و سوی تفکرات مدیریتی را نیز در زمینه‌های مختلف اداری، اجرایی، رسانه‌ای و... تحت تأثیر قرار داده است و از معضلات ورزش کشور محسوب می‌شود که ساماندهی آن نیازمند برنامه‌ریزی و تدوین و تصویب مقررات و قوانین و حتی اعتبارات خاصی است تا ترجیحاً امکان ایجاد جایگاه مناسب برای ورزش حرفه‌ای بدون ضابطه فعلی مشخص و این نوع فعالیت‌ها از طریق بخش خصوصی صورت گیرد و همچنین سربرابر اعتبارات دولتی که باید برای عموم مردم هزینه گردد، نباشد.

۶. عدم وجود سیاستگذاری واحد در امر تربیت بدنی و ورزش کشور

در بخش تربیت بدنی و ورزش دستگاه‌های مختلفی فعالیت می‌کنند که بعضاً در قوانین بودجه سنواتی دارای اعتبار هستند و برخی نیز از منابع خود برای ورزش هزینه می‌کنند. این دستگاه‌ها مانند وزارت آموزش و پرورش، وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری،

وزارت بهداشت و درمان، نیروهای مسلح، شهرداری‌ها و دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی خود دارای تشکیلات ورزشی هستند و برنامه‌ریزی و فعالیت‌های ورزشی را تدوین و اجرا می‌نمایند. این امر باعث ناهماهنگی و عدم سیاستگذاری واحد در ورزش شده و از مسائلی است که نیازمند توجه جدی است تا امکان نظارت و هدایت برای دستگاه متولی ورزش فراهم گردد و برنامه‌ریزی‌های ورزشی متناسب با نیازها صورت گیرد و از دوباره و موازی‌کاری نیز جلوگیری شود.

۷. وجود موانع قانونی برای به‌کارگیری نیروهای خدماتی جهت اماکن ورزشی

طبق قوانین جاری، استخدام و به‌کارگیری نیروهای دولتی تحت ضوابط خاصی صورت می‌گیرد و در قبال خروج کارکنان و یا بازنشستگی آنان، امکان استخدام درصدی از خروجی‌ها میسر می‌شود. ضمن آنکه اکثر استخدام‌ها باید دارای تحصیلات دانشگاهی باشند. با این ممنوعیت وزارت ورزش و جوانان از این حیث مشکلی دارد که مرتبط با ایجاد اماکن ورزشی در سراسر کشور برای رفع کمبودها و حفظ و نگهداری آنها می‌باشد و حداقل نیاز به نیروهای انسانی خدماتی را برای سرایداری و نگهداری این اماکن ضروری کرده است. لکن عدم مجوز استخدام برای این‌گونه نیروها که نیاز به تحصیلات دانشگاهی ندارند، صادر نشده است و از طرفی به‌علت وجود مشکل مذکور، ادارات تربیت‌بدنی شهرستان‌ها و بخش‌ها ناچار به واگذاری سالن‌های تازه تأسیس به بخش خصوصی می‌شوند. این بخش نیز برای درآمدزایی، از سالن‌های یاد شده برای فعالیت‌های غیرورزشی استفاده می‌کنند که در نهایت باعث نارضایتی مردم و به‌خصوص جوانان برای عدم دسترسی به این نوع اماکن شده است و به جرئت می‌توان گفت که یکی از مسائل مهم ورزش کشور محسوب می‌گردد. در واقع شهرستان‌ها و بخش‌های محروم که تنها از یک یا دو سالن ورزشی بهره‌مند هستند با مشکل مواجه می‌باشند و نباید سالن‌های آنها را به بهانه خصوصی‌سازی به افراد غیرورزشی واگذار نمود. در این باره لازم به ذکر است که برخی از سالن‌ها به هیئت‌های ورزشی استان واگذار می‌گردد، ولی این هیئت‌ها نیز برای درآمدزایی ناچار به بهره‌برداری غیرورزشی هستند که این نیز غیرمنطقی بوده و باعث عدم استفاده کامل برای ورزش استان‌ها شده است.

۸. ورود بداخلاقی در ورزش

در سال‌های اخیر که با ایجاد امکانات قانونی، پول و اعتبارات فراوانی از طریق دستگاه‌های اجرایی و دولت وارد ورزش کشور گردید، بدون داشتن ضابطه و مقررات خاص، ورزش کشور خواسته و

یا ناخواسته به طرف برگزاری مسابقات لیگ و به خصوص فوتبال کشیده شد و رقابت‌ها باعث شده تا خرید و فروش بازیکنان رونق یابد و پول سرشاری نصیب آنها گردد. این امر باعث شده تا موضوع به سایر ورزشکاران و رشته‌های ورزشی تسری یابد و ازسوی دیگر پدیده دلال‌بازی ایجاد گردد و سودجویی و منافع‌طلبی و رقابت در این زمینه سبب بداخلاقی‌های مختلف در ورزش شود. به نحوی که بعضاً مسائلی در میدان ورزشی مشاهده می‌شود که رفع و رجوع آن از طرف مسئولان توان فکری آنان را به خود اختصاص می‌دهد و به جای برنامه‌ریزی و سیاستگذاری توسعه در ورزش به رفع این‌گونه مسائل اقدام کنند. بنابراین بداخلاقی و ارزش‌شکنی‌های ناشی از ورود پول به ورزش از معضلات ورزش تلقی می‌شود و ضروری است در این رابطه اقدامات قانونی مؤثر صورت پذیرد تا از اشاعه آن جلوگیری گردد.

۹. ضعف مدیریت‌های ورزشی

دستگاه ورزش کشور از دستگاه‌هایی است که نیازمند تخصص‌های مختلف ورزشی، علمی، برنامه‌ریزی، مدیریتی، حقوقی، فنی و مهندسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی است. این دستگاه به تناسب نوع وظایف در سطح کشور، در اقصی نقاط کشور دارای تشکیلات است و در تمامی استان‌ها فعالیت می‌کند. ازسوی دیگر جاذبه‌های ورزش و شهرت و داشتن امکانات بهره‌مندی بعدی در مشاغل سیاسی باعث شده که برخی از افراد، به طریق مختلف پست‌های ورزشی مانند ریاست فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی و یا مدیریت‌های فوقانی و سیاسی را کسب نمایند و این درحالی است که تخصص کافی و لازم را نداشته و قصد دارند با کسب تجربه و آزمون و خطا بر مدیریت خود فائق گردند. این امر باعث هدر رفتن زمان و زیان به ورزش می‌شود و ائتلاف سرمایه‌گذاری را نیز به همراه دارد. متأسفانه این قبیل مدیران فوقانی با به‌کارگیری نیروهای خودی ولی ناآشنا به ورزش باعث زیان بیشتر به ورزش می‌شوند و این درحالی است که ورزش کشور نیاز به نیروهای متخصص در زمینه‌های مختلف دارد تا علاوه بر جبران عقب‌ماندگی‌های ورزشی و پاسخگویی به نیازهای جامعه و مسئولان کشور، قادر باشد تا همپای پیشرفت‌های ورزشی سایر کشورها گام بردارد.

۱۰. عدم اهتمام کافی مسئولان ورزش به اجرای قوانین بالاسری

در قوانین بالاسری و ازجمله قوانین برنامه‌های پنج‌ساله دولت، همواره مواردی به تربیت‌بدنی و ورزش اختصاص می‌یابد که در صورت اجرا در طول برنامه، بسیاری از مسائل ورزشی برطرف می‌شود، ولی تجارب چند برنامه اخیر، بیانگر آن است که تمامی این قوانین به صورت کامل اجرا

نشده است که از آن جمله می‌توان به بند «ز» ماده (۱۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه اشاره داشت که طبق آن باید ورزش قهرمانی به میزان ۵۰ درصد و حرفه‌ای به میزان ۱۰۰ درصد در پایان برنامه از سوی بخش خصوصی اجرا می‌شود. یا آنکه در این برنامه تکلیف شده بود تا زمین‌های با کاربری کشاورزی با شرایطی به بخش تعاونی و خصوصی و سازمان تربیت‌بدنی وقت واگذار گردد که عملکرد مناسبی نداشته است. عدم تهیه طرح جامع ورزشی برای آموزش و پرورش و وزارت علوم، تحقیقات و آموزش عالی موضوع ماده (۱۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه نیز از موارد دیگری است که در صورت تهیه و اجرا در طول برنامه تحول خوبی در ورزش تربیتی ایجاد می‌کرد ولی عملی نگردید. بنابراین یکی از مسائل را در ورزش عدم تمایل و یا عدم هماهنگی مدیران بخش‌های مختلف بر اجرای احکام قانونی برنامه‌های پنج‌ساله دانست که ضروری است این نقیصه با نظارت و پیگیری مسئولان محترم و نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی تا شاهد اجرای قوانین مربوطه و تحول اساسی در ورزش باشیم.

منابع و مأخذ

۱. اساسنامه و قانون تشکیل سازمان تربیت‌بدنی، سازمان تربیت‌بدنی، مصوب ۱۳۵۰.
۲. قوانین برنامه‌های پنج‌ساله توسعه اول، دوم، سوم، چهارم و پنجم، انتشارات معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست‌جمهوری در سال‌های ۱۳۶۹-۱۳۹۰.
۳. اساسنامه کمیته ملی المپیک، انتشارات کمیته ملی المپیک ایران، ۱۳۷۲.
۴. لوح حق مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۰.
۵. قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین، انتشارات وزارت ورزش و امور جوانان.
۶. قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، انتشارات معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست‌جمهوری، ۱۳۸۱.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۱۱۳

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: با نمایندگان مردم در مجلس نهم ۲۷. آشنایی با دستگاه‌ها، نهادها، قوانین و مقررات و برخی مسائل ورزش کشور

نام دفتر: مطالعات فرهنگی (گروه جوانان و تربیت بدنی)

تهیه و تدوین: ابوالفضل خورشیدی

همکار: مریم خورشیدی

ناظر علمی: سینا کلهر

متقاضی: معاونت پژوهشی

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. دستگاه‌های ورزشی

۲. نهادهای ورزشی

۳. قوانین

۴. آیین‌نامه

۵. ضوابط و مقررات

تاریخ انتشار: ۱۳۹۰/۱۰/۱۳